



Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI TI

ETI

ETIKA

Ispitna knjižica 1

OGLEDNI ISPIT

DRŽAVNA MATURA 2021./2022.

ETI.00.HR.T.K1.16

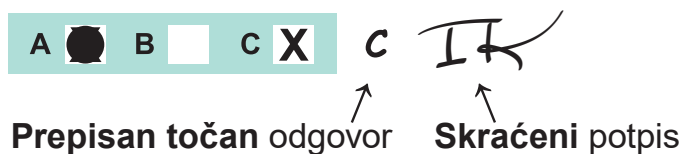


45340

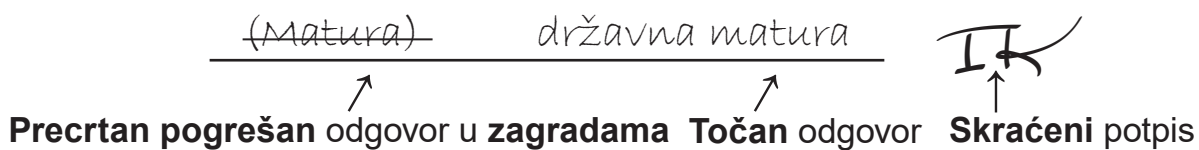
Način **označavanja odgovora** na listu za odgovore:



Način **ispravljanja pogrešaka** na listu za odgovore:



Način **ispravljanja pogrešaka** u ispitnoj knjižici:



OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte **sve** upute i **slijedite ih**.

Ne okrećite stranicu i **ne rješavajte** zadatke dok to **ne odobri** voditelj ispitne prostorije.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na **sve** ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **150** minuta bez stanke.

Zadatci se nalaze u **dvjema** ispitnim knjižicama. **Redosljed** rješavanja birajte **sami**.

Dobro rasporedite **vrijeme** kako biste mogli riješiti **sve** zadatke.

Ispred svake skupine zadataka **uputa** je za rješavanje. **Pozorno** je pročitajte.

Možete pisati po listu za **koncept**, ali se njegov sadržaj **neće bodovati**.

Na **2.** stranici ove ispitne knjižice prikazan je način **označavanja odgovora** i načini **ispravljanja pogrešaka**. Pri **ispravljanju pogrešaka** potrebno je staviti **skraćeni** potpis. **Zabranjeno** je potpisati se **punim** imenom i prezimenom.

Upotrebljavajte **isključivo kemijsku** olovku kojom se piše **plavom** ili **crnom** bojom.

Kada riješite zadatke, **provjerite** odgovore.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima **16** stranica, od toga **4** prazne.

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima **od više** ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan. **Točne** odgovore morate označiti znakom **X** na **listu za odgovore**. **Točan** odgovor donosi **jedan bod**.

1. Kojoj vrsti ljudskih odlika pripadaju **hrabrost** i **mudrost**?

- A. vještinama
- B. vrlinama
- C. talentima
- D. temperamentima

(1 bod)

2. U kojoj je od navedenih rečenica izraženo „**zlatno pravilo**”?

- A. „Oko za oko, zub za zub.”
- B. „Ne čini drugomu ono što bi tebi, kada bi ti bilo učinjeno, stvorilo boli.”
- C. „Nitko nema veće ljubavi od ove; da položi život za svoje prijatelje.”
- D. „Ne smije se ubijati nijedno dahom obdareno biće.”

(1 bod)

3. Pozorno pročitajte navedeni sud.

„Glad i neimaština u svijetu nedopustiva su sramota suvremenoga čovječanstva.”

Kakav je navedeni sud?

- A. deskriptivni
- B. izvanmoralni
- C. metaetički
- D. moralni

(1 bod)

4. Kako se naziva vrsta ljubavi koja se zasniva na **fizičkoj** privlačnosti i **strasti**?

- A. agape
- B. eros
- C. „ludus”
- D. pragma

(1 bod)

5. Što je prema Kohlbergovoj teoriji moralnoga razvoja osobe karakteristično za **postkonvencionalnu** razinu?

- A. Ispravno je ono što donosi ugodu, korist i zadovoljenje vlastitih potreba.
- B. Ispravno je ono što propisuju zakon i društveni autoriteti.
- C. Ispravno je ono što proizlazi iz rasuđivanja na temelju autonomnih i univerzalnih moralnih principa.
- D. Ispravno je ono što propisuju uvriježene religijske norme.

(1 bod)

6. Koja je vrijednost zastupljena u načelu prema kojemu **svakomu** u **raspodjeli** dobara treba **pripasti** shodno njegovim **zaslugama**?

- A. pravednost
- B. obzirnost
- C. dobrohotnost
- D. solidarnost

(1 bod)

7. U koju se vrstu ljudskih prava ubraja **pravo na rad**?

- A. u socijalna prava
- B. u politička prava
- C. u građanska prava
- D. u ekološka prava

(1 bod)

8. Koju vrstu diskriminacije predstavlja zakonska **zabrana** prodaje **alkoholnih** pića **mlađima** od **18** godina?

- A. izravnu diskriminaciju
- B. opravdanu diskriminaciju
- C. neizravnu diskriminaciju
- D. neopravdanu diskriminaciju

(1 bod)

9. Koji je naziv vrste političkoga poretka u kojemu **izravno** ili putem **izabranih** predstavnika **svi punoljetni** članovi političke zajednice **ravnopravno** sudjeluju u **konstituiranju** vlasti?

- A. demokracija
- B. oligokracija
- C. monarhija
- D. aristokracija

(1 bod)

10. Što je od navedenoga **nepotizam**?

- A. stjecanje imovinske koristi krađom dostupnoga javnog novca
- B. uznemiravanje i zlostavljanje na radnome mjestu
- C. zloupotreba službenoga položaja u korist rođaka i prijatelja
- D. diskriminacija na temelju etničke i spolne pripadnosti

(1 bod)

11. Koji je naziv koncepcije koja **objedinjuje** potrebu za **tehnoškim** i **ekonomskim** razvojem s **očuvanjem prirodnih** resursa za buduće generacije?

- A. ubrzani razvoj
- B. održivi razvoj
- C. prirodni razvoj
- D. gospodarski razvoj

(1 bod)

Etika

12. Koji je naziv etičkoga stajališta prema kojemu je **užitak** vrhovno **dobro** i **svrha** ljudskoga djelovanja?

- A. amoralizam
- B. eudajmonizam
- C. hedonizam
- D. perfekcionizam

(1 bod)

13. Koji je naziv **etičke** i **političke** vrline uzajamne spremnosti na **pomoć** i podršku **potrebitima** i **unesrećenima**?

- A. legalnost
- B. legitimnost
- C. solidarnost
- D. supsidijarnost

(1 bod)

14. Koji je naziv stajališta prema kojemu **nije** moguće **sa sigurnosti** odrediti što je **moralno ispravno** djelovanje?

- A. etički relativizam
- B. etički univerzalizam
- C. etički apsolutizam
- D. etički skepticizam

(1 bod)

15. Koji je naziv etičkoga stajališta prema kojemu se u **djelovanju** treba voditi načelom postignuća **najveće** moguće **sreće** najvećega broja **ljudi** uključenih u djelovanje?

- A. altruizam
- B. egoizam
- C. utilitarizam
- D. perfekcionizam

(1 bod)

16. Koji je filozof smatrao da je **moralna dužnost** temeljno **načelo** moralnoga **djelovanja**?

- A. Aristotel
- B. Immanuel Kant
- C. Jeremy Bentham
- D. John Stuart Mill

(1 bod)

17. Koji je od navedenih filozofa smatrao da je moralni **osjećaj temelj** moralnoga **prosudivanja**?

- A. Arthur Schopenhauer
- B. David Hume
- C. Platon
- D. Sokrat

(1 bod)

II. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadatcima odgovorite **kratkim** odgovorom (**riječju**, s **nekoliko riječi** ili **jednostavnom rečenicom**).

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ovoj **ispitnoj knjižici**.

Točan odgovor donosi **jedan bod**.

18. Koji je **naziv** sposobnosti ljudske moralne **svijesti** na temelju koje čovjek moralno **preispituje** i **vrednuje** vlastita djelovanja i osjeća moralnu **odgovornost**?

(1 bod)

19. Koji je **naziv** etičkoga stajališta prema kojemu moralne norme **nisu univerzalne** jer u cijelosti **ovise o kulturi** u kojoj su nastale?

(1 bod)

20. Koji je naziv etičkoga stajališta prema kojemu **svaki čovjek** pripada **jedinstvenoj svjetskoj** zajednici koja se temelji na **jednakosti** i **ravnopravnosti** svih ljudi?

(1 bod)

21. Koji je naziv **moralno problematične** situacije u kojoj je za **suca** profesionalnoga nogometnog susreta određen **otac** jednoga od igrača suprotstavljenih momčadi?

(1 bod)

22. Koji je naziv **biotehnološkoga** postupka **stvaranja** nekoga oblika života **nespolnim** putem?

(1 bod)

23. Kako se prema **Aristotelu** nazivaju moralne vrline **volje** koje se stječu **dobrim navikama**?

(1 bod)

III. Zadatci produženoga odgovora

U sljedećim zadatcima odgovorite s nekoliko **rečenica, jasno i sažeto**, usmjeravajući se na ono što je **bitno** za zadatak.

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ovoj **ispitnoj knjižici**.

Točan odgovor donosi **jedan bod**.

24. Objasnite **razliku** između **legalnosti** i **legitimnosti** određenoga zahtjeva.

(1 bod)

25. Objasnite pojam „**eugenika**”.

(1 bod)

Prazna stranica

Prazna stranica

Prazna stranica

Prazna stranica